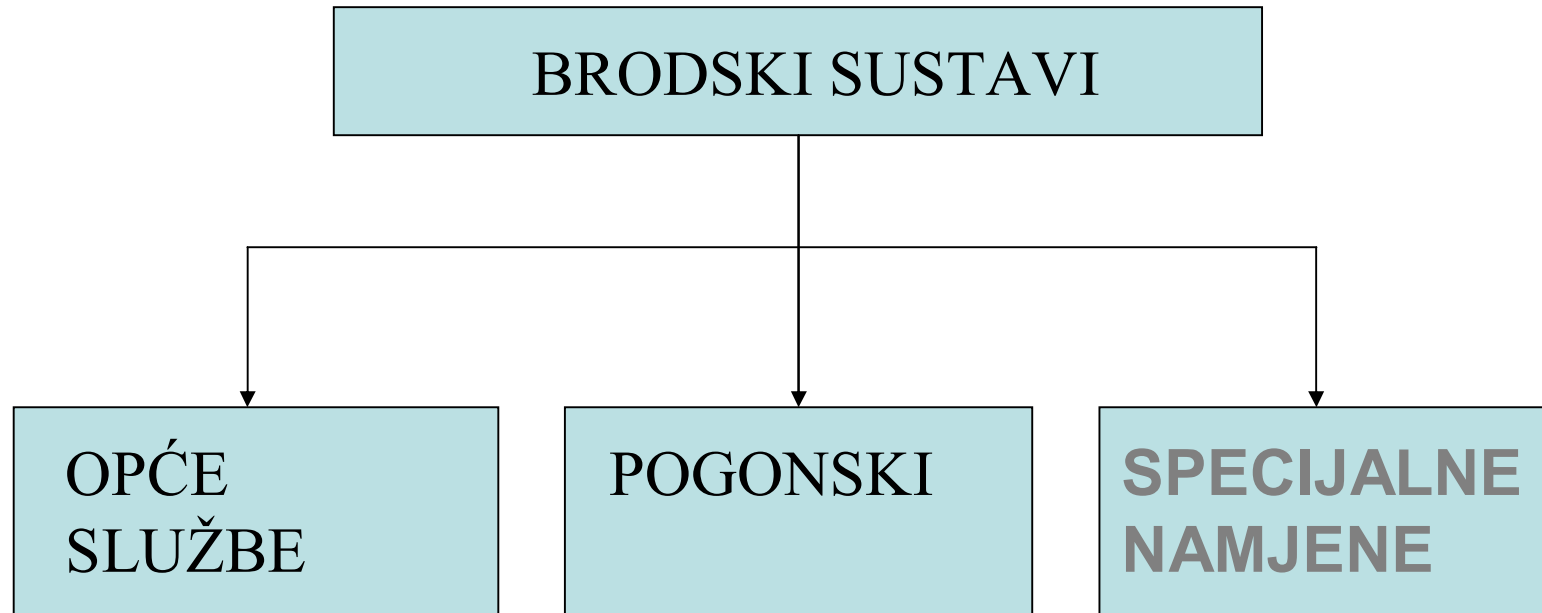

BRODSKI POMOĆNI SUSTAVI

Sustavi na tankerima

4.7.2014

Podjela

Tankeri

- tankeri za ulja
 - sirova nafta i preradevine
- tankeri za prijevoz kemikalija
 - kiseline, lužine, biljna ulja, melasa...
- tankeri za prijevoz ukapljenih plinova
 - prirodni plin i derivati nafte

Sustavi

- ukrcaj/iskrcaj tereta (posušivanje tankova)
- **grijanje i hlađenje tereta**
- **inertiranje tankova ili prostora oko tankova**
- pranje tankova
- odušivanje – ventilacija
- uzimanje uzoraka
- sondiranje

Grijanje

- temperature:

okolnog zraka $+2^{\circ}\text{C}$

mora $+5^{\circ}\text{C}$

tereta u plovidbi (sirova nafta) $20-50^{\circ}\text{C}$

tereta prije iskrcaja (sirova nafta) $20-70^{\circ}\text{C}$

- vrijeme zagrijavanja na temp. iskrcaja - brodovlasnik

2-3 dana

Temperature tereta

A: Temperature during loading - °C
 B: Temperature during voyage - °C
 C: Temperature at time of discharge - °C
 D: Max. recommended temperature of the heating medium - °C

Heating medium	A	B	C	D
<u>Heavy fuel oil</u>				
ASTM No 6	50	44-66	66	175
Crude oil	20-70	20-50	20-70	175
Super phosphoric acid	50-60	40-60	70-90	140
Phocphoric acid	35-45	30-40	40-50	140
Caustic soda	20	20	25-30	110
Glyserine	25-35	30-35	40	120
Toulo1	35	30-35	40	110
Phenol	35	30-35	40	120
Paraffin vax	65	50-60	65-70	140
Petrolatum	60	50-60	65-70	140
Creosot	30-40	30-40	50	120
<u>Vegetable oils</u>				
Castor	38	20-25	33-36	140
Coconut	46	27-32	41-46	140
Cottonseed	25	-20-	20-25	100
Groundnut	25	-20-	20-25	100
Lard	54	38-45	51-54	140
Linseed	15	15-20	10-15	100
Menhaden	35	20-25	30-35	140
Palm	52-58	25-35	50-60	140
Palm kerner	46	27-32	43-46	140
Rapeseed	15	15-20	15-20	100
Soya Been	15	15-20	15-20	100
Whale	35	20-25	30-35	140
Wood	45	30-40	40-45	140
Fish oil	35	20-25	30-35	140
Maize	20	18-20	20-25	100
Olive	15	15-20	15-20	100
Safflower	20	20	20-25	100
Sesame	20	20	20-25	100
Sunflowerseed	15	20	15-20	100
Tung	45	35-40	40-45	140
Lhempseed	10	15-20	10-15	100
Tallows	60	44-49	55-60	140
Teaseed	20	15-20	20-25	100
Molasses	max 35	30-35	max 40	120

Dimenzioniranje sustava

- za održavanje temperature 44°C

$$D = \sum A_i k_i (t_{ok} - t_i) / h_2 - h_1$$

- za povišenje temperature prije iskrcaja

$$D = \sum A_i k_i (t_{ok} - t_i) / h_2 - h_1 + V \rho c (t_2 - t_1) / (h_2 - h_1) T$$

-izmjena topline

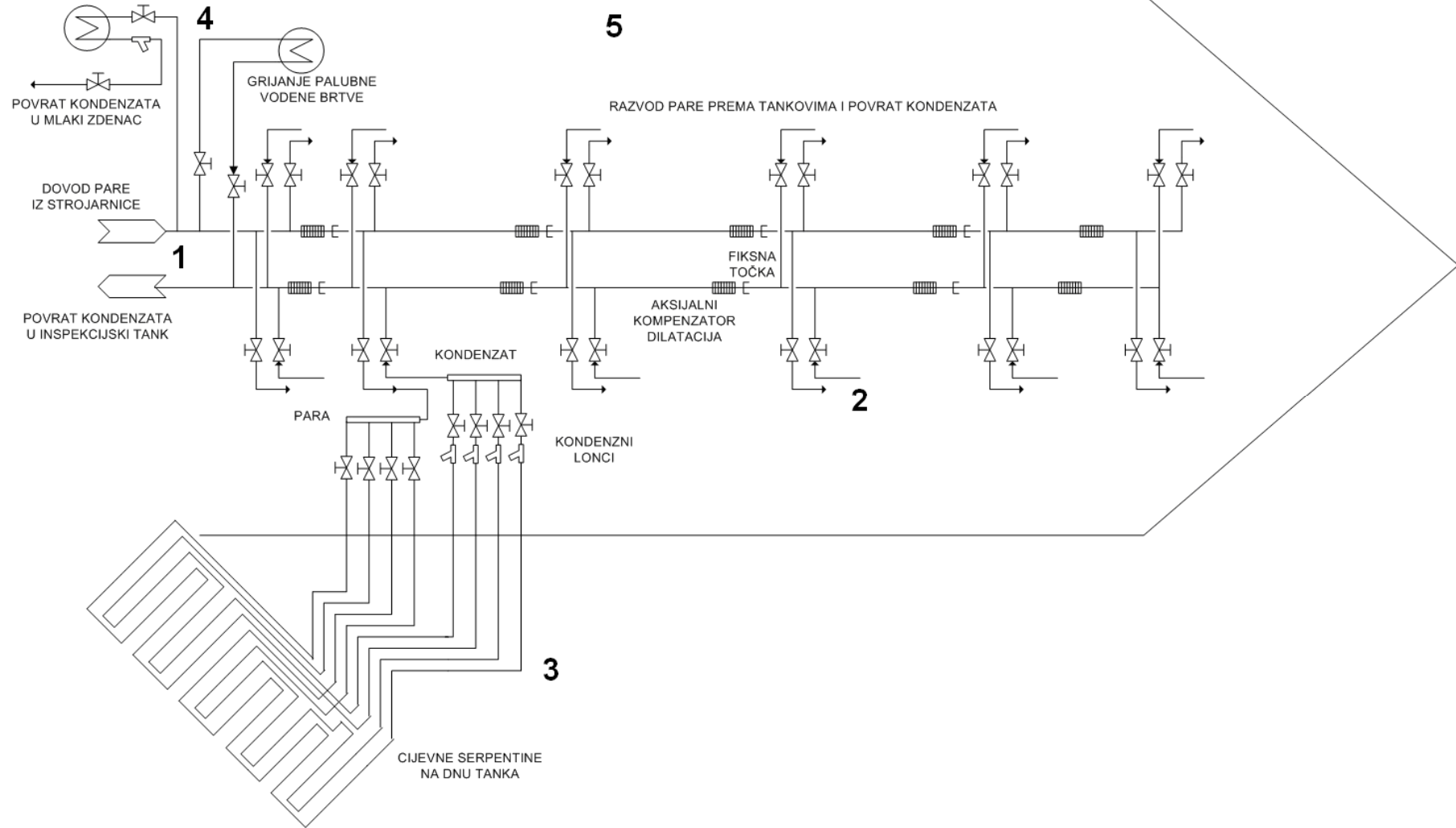
Ogrjevni fluid

- para
 - ne više od 2 MPa
- voda
 - indirektno grijanje
- termalno ulje
 - visoke temperature pri relativno niskim tlakovima

Izvedbe sustava

- ogrjevni elementi u tanku (CO)
- palubni grijači (CO, kemikalci)
- grijanje oplata tanka (OBO, kemikalci)

GRIJAČ VODE ZA PRANJE TANKOVA

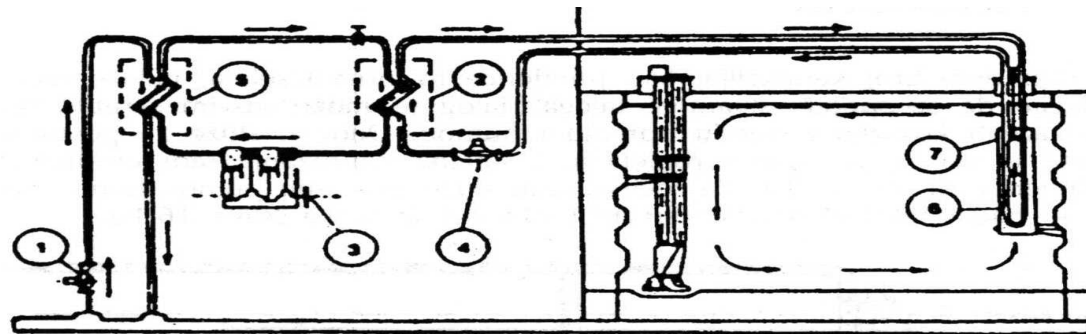
Dimenzioniranje sustava hlađenja

- temperatura morske vode $+32^{\circ}\text{C}$
- temperatura zraka $+35^{\circ}\text{C}$
- potrebno održavati zadane temperature tereta koje su niže od okolišnih

Kemikalci: hlađenje tereta

Indirektni rashladni sustav:

- parno-kompresorski rashladni uređaj
- smjesa voda-glikol

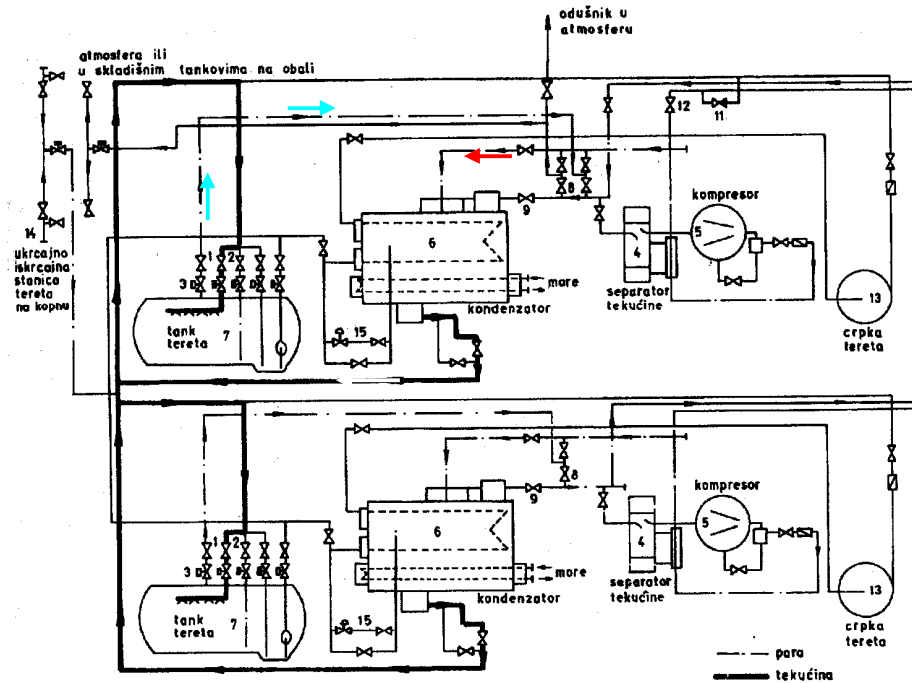

1. Pumpa za morsku vodu
2. Isparivač (hladnjak tekućine)
3. Kompresor za hlađenje
4. Pumpa za miješanje vode i glikola
5. Kondenzator
6. Sklop za hlađenje tereta s cijevima za hlađenje
7. Rotor pogonjen pomoću motora s palube

Ukapljeni plinovi

- parno-kompresijski rashladni sustavi
- kompresori sišu pare tereta iz tanka, tlače u kondenzator (hlađen morskom vodom ili parno-kompresijskim uređajem) te kroz prigušni ventil vraćaju u tank
- LNG: visokotlačni sustavi s N_2
- ukapljivanje: odnos p_{ter} i T_{ter} prema p_{okol} i T_{okol}

Hlađenje tereta - plovidba

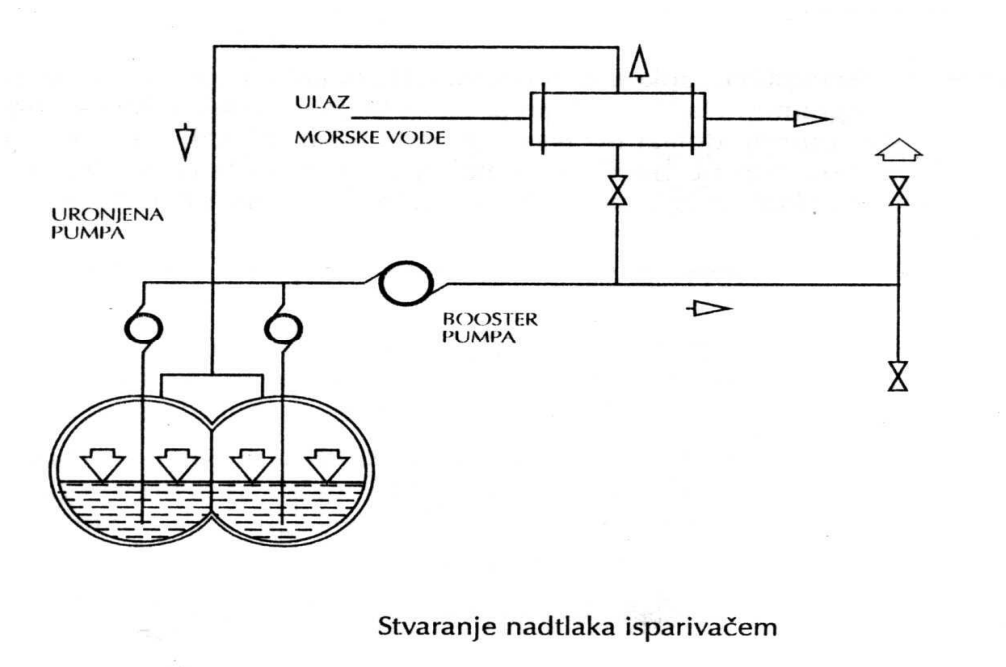
1 – ventil za pothlađivanje,	9 – zaporni ventil,
2 – ukrajni ventil,	10 – ventil odušnika,
3 – prekotalačni ventil tekućinskih para,	11 – nepovratni ventil,
4 – odvajač tekućine,	12 – zaporni ventil,
5 – kompresor,	13 – crpka tereta,
6 – kondenzator,	14 – ukrajno-iskrajni ventil,
7 – tank tereta,	15 – regulacijski ventil.
8 – zaobilazni ventil,	

Pothlađivanje tijekom plovidbe

Iskrcaj ukapljenih plinova

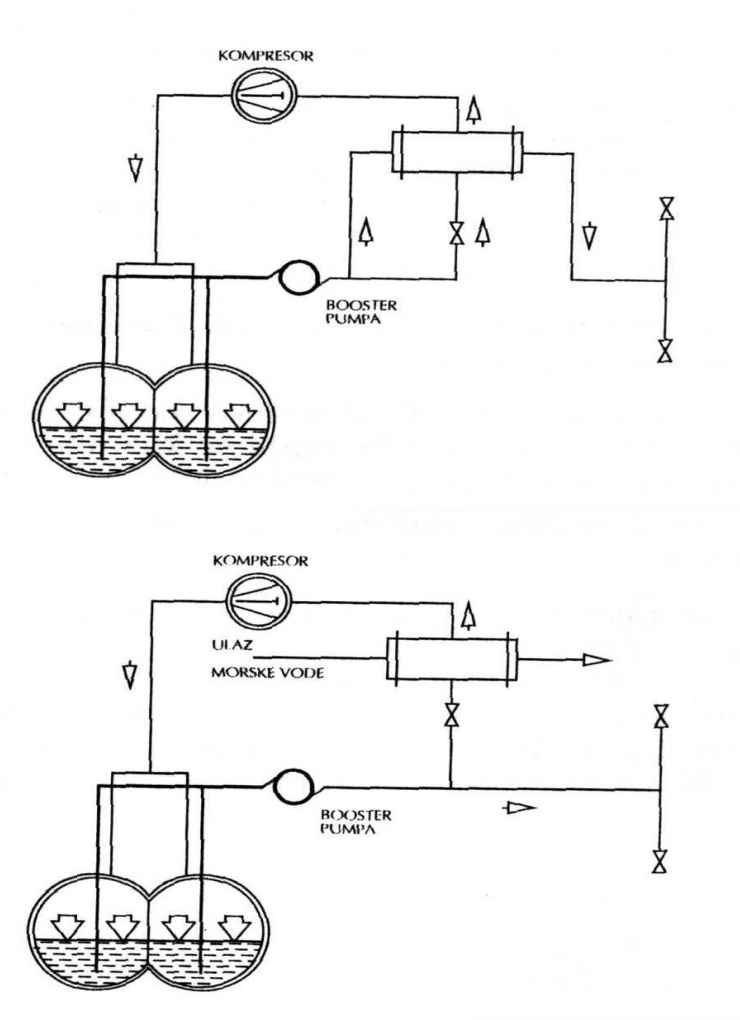
- tlačenje tankova parama tereta????
- LPG brodovi: DA
- LNG brodovi: NE, dopušten je vrlo mali pretlak i tankovi bi se oštetili

LPG: isparivač

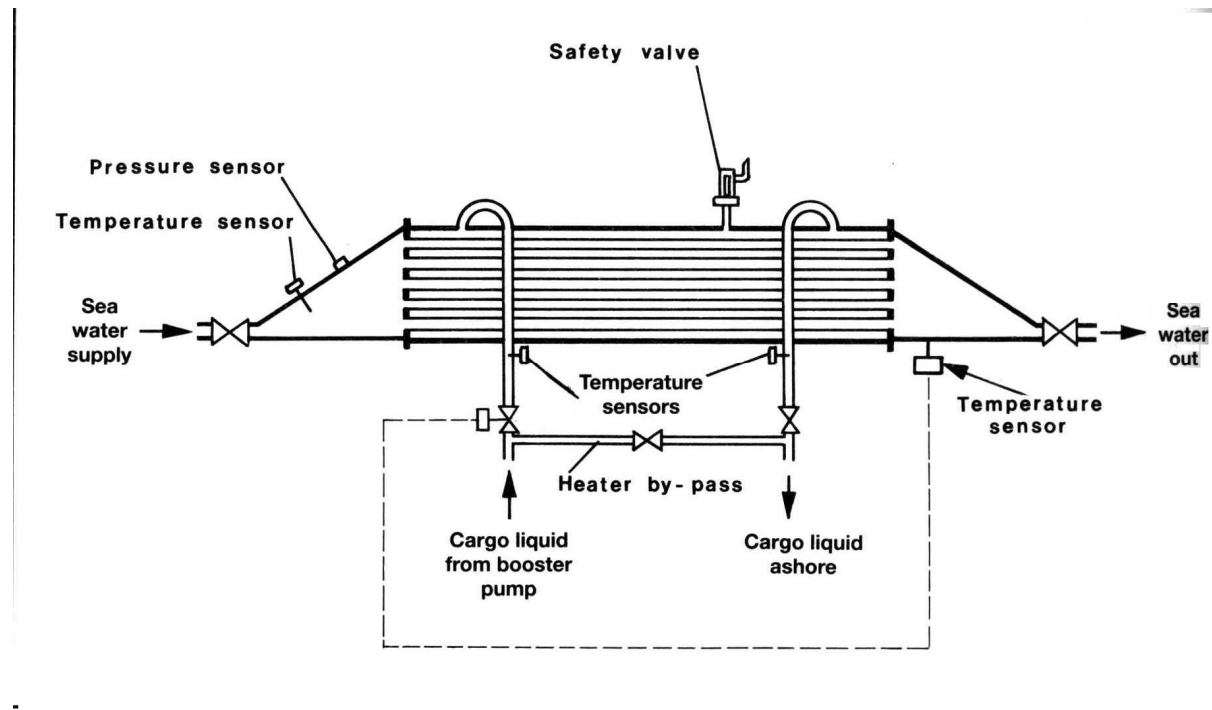

Kod ovakvog rada u seriji (deepwell i booster) prigušivanje na tlačnoj strani deepwell pumpe nije pogodno pa se mali potrební nadtlak stvara pomoću isparivača.

LPG: isparivač + kompresor

LNG: grijač tereta prije kotla

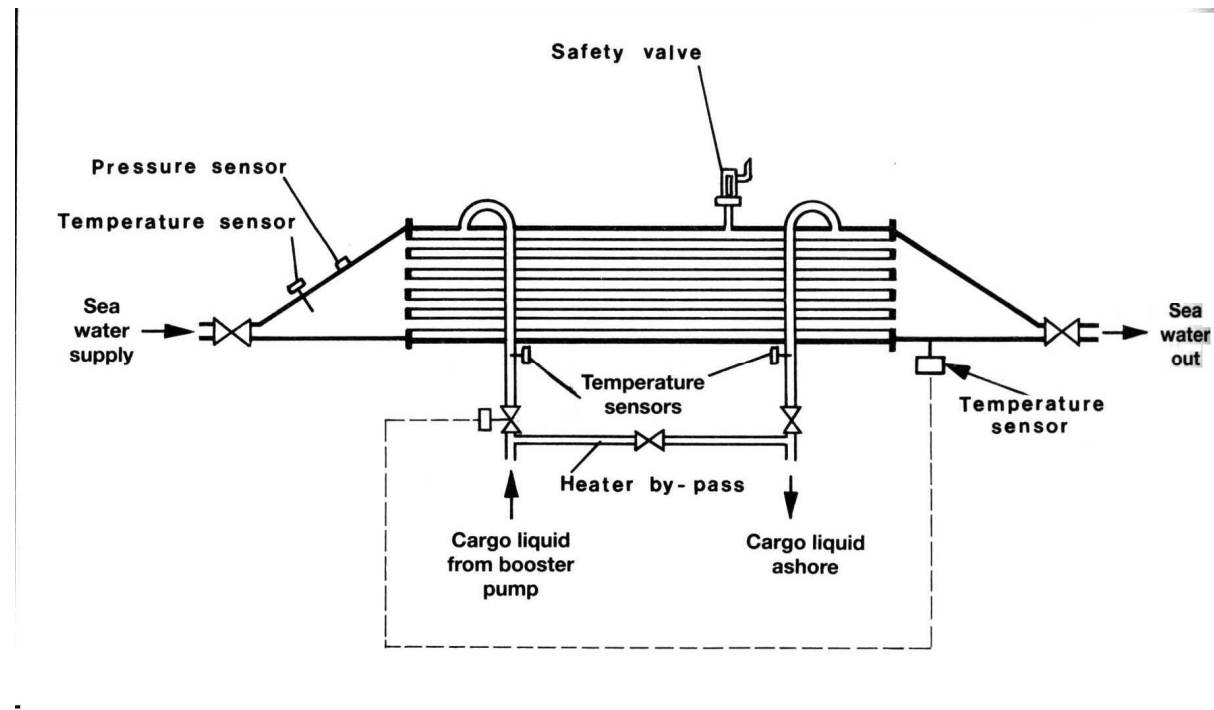
LNG: teret $\approx -163^{\circ}\text{C}$

- kubna plošno centrirana rešetka
 - čisti Al, visokolegirani Cr-Ni čelik, INVAR
- trup?
- mjerenje temperature u dvoboku i dvodnu te grijanje

Grijanje?

- grijanje+isparivanje kod iskrcaja LPG
- grijanje LNG ukoliko se koristi kao gorivo
- medij: morska voda ili sam teret (tekući)
- zaštita zbog niskih temperatura i mogućnosti zaleđivanja vode

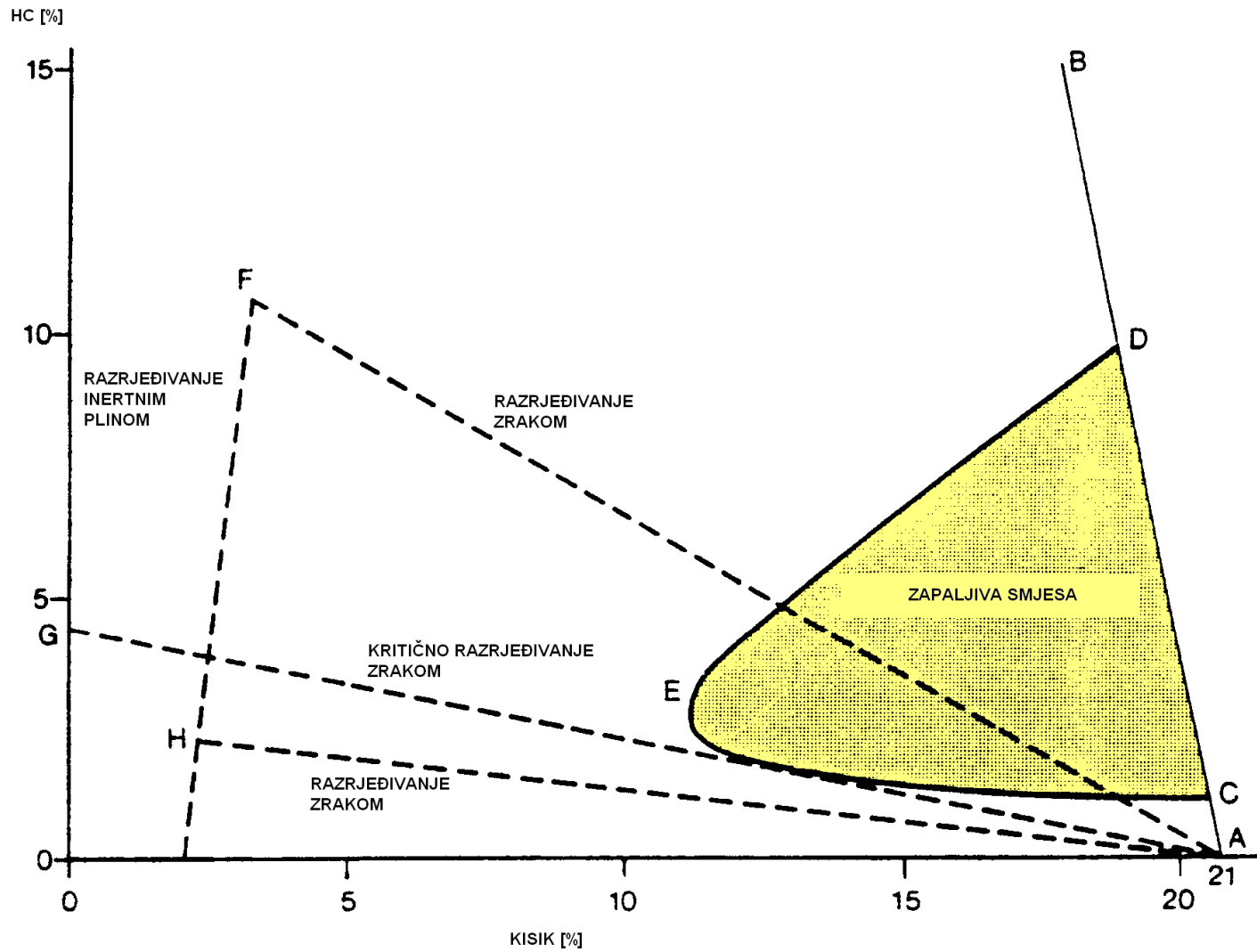
LNG: grijač tereta prije kotla

Inertni plin

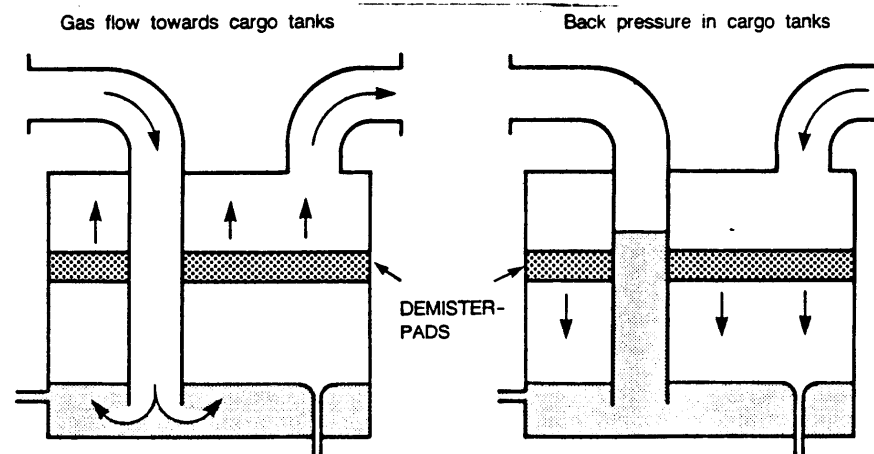
- inertni plin: ne podržava gorenje
- dimni plinovi kotla (dizelski motor, plinska turbina?), generator inertnog plina
- N_2 – inertiranje izolacijskih slojeva na LNG

Svrha

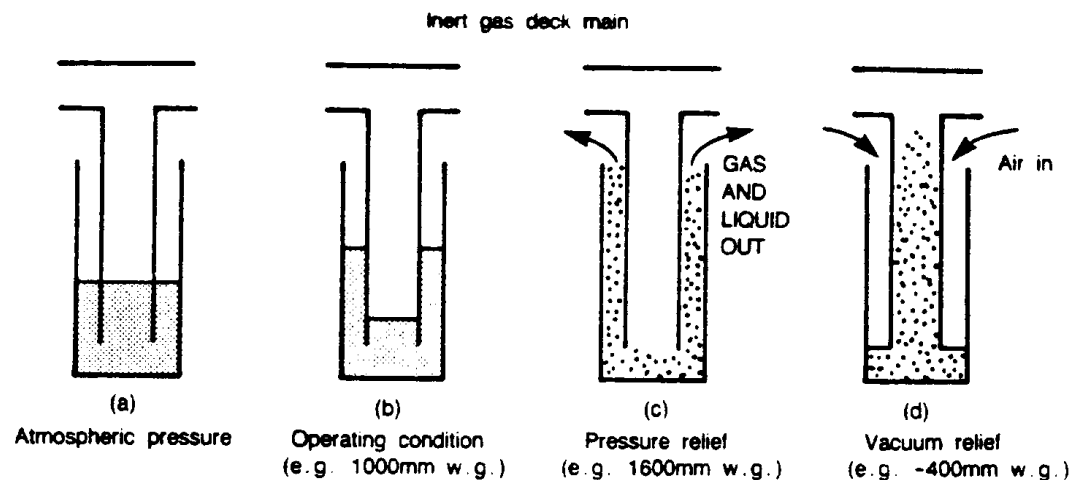
Sprječavanje povrata

- ukoliko se tlak u tanku poveća
- mali %-tak kisika - smrtonosan
- nepovratni ventil
- palubna (vodena) brtva

Sprječavanje većih promjena tlaka u tankovima

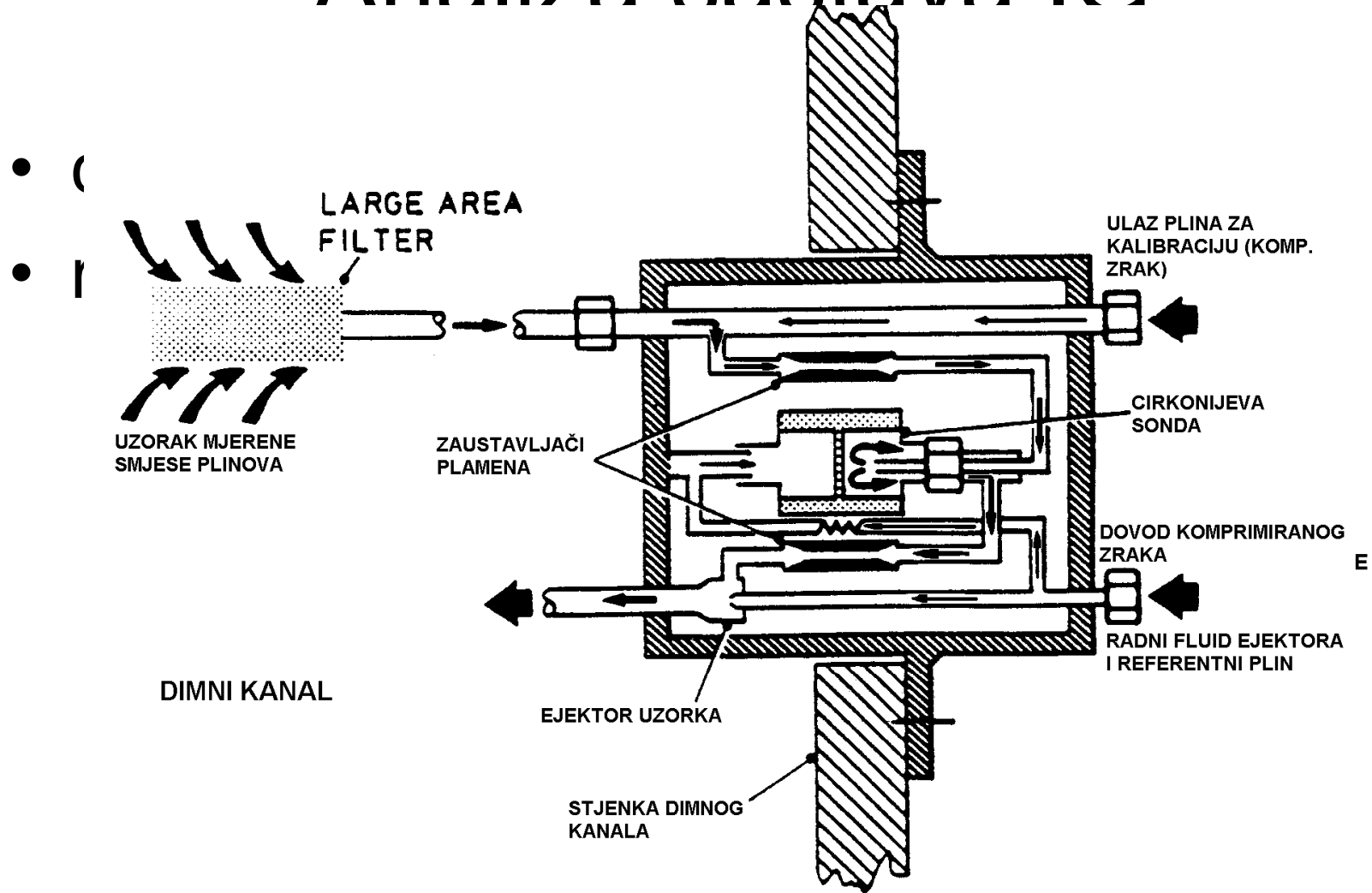
- uslijed promjene temperature tereta
- pressure vacuum breaker
- PV ventili²

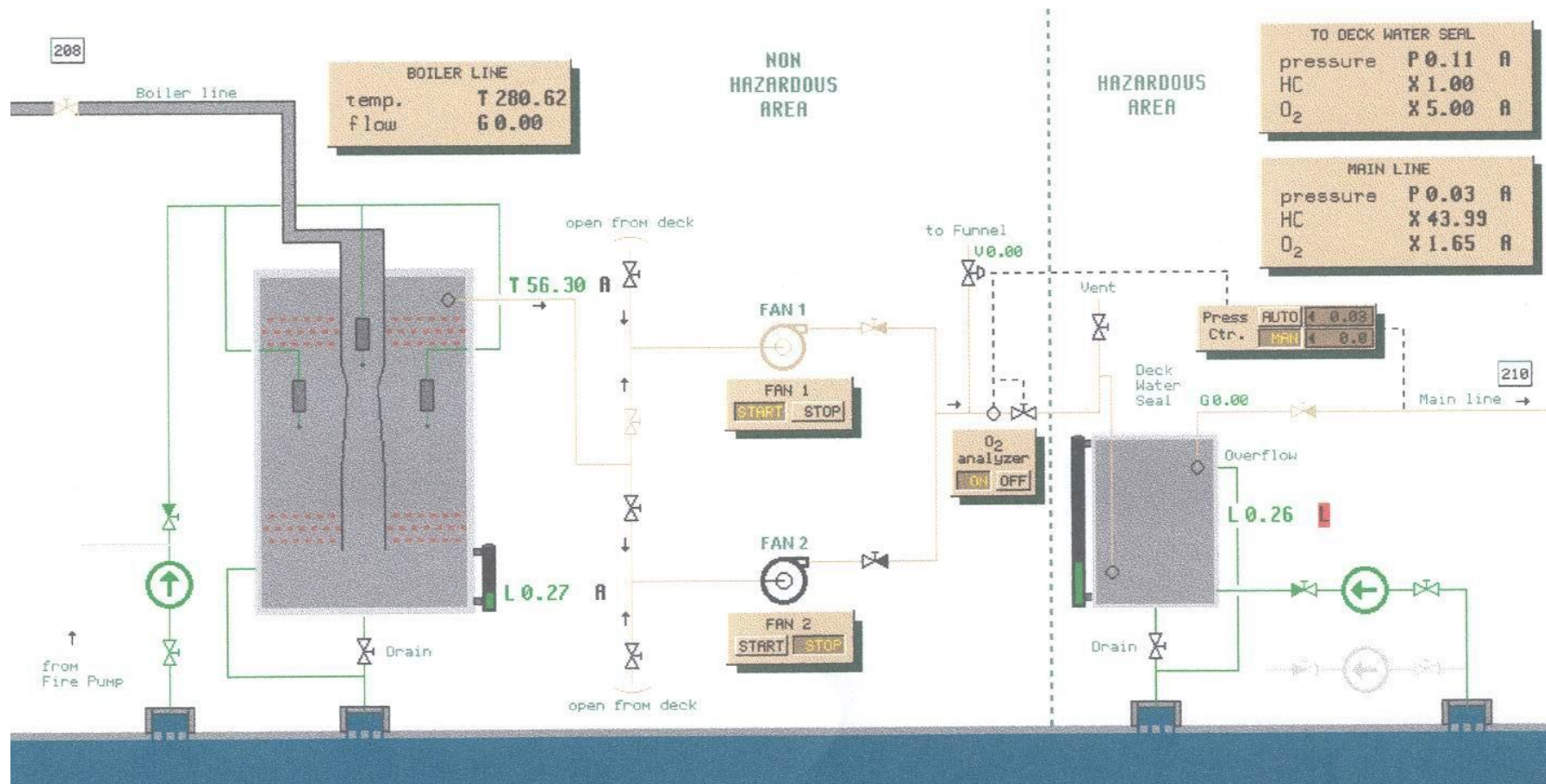
Ventilatori

- $Q_{\text{ventil}} \geq 1,25 Q_{\text{ukup,pump.ter.}}$
- 2 x 100%
- 1 x 100% + 1 x 50%
- 2 x 50%
- usis zraka – ventilacija tankova

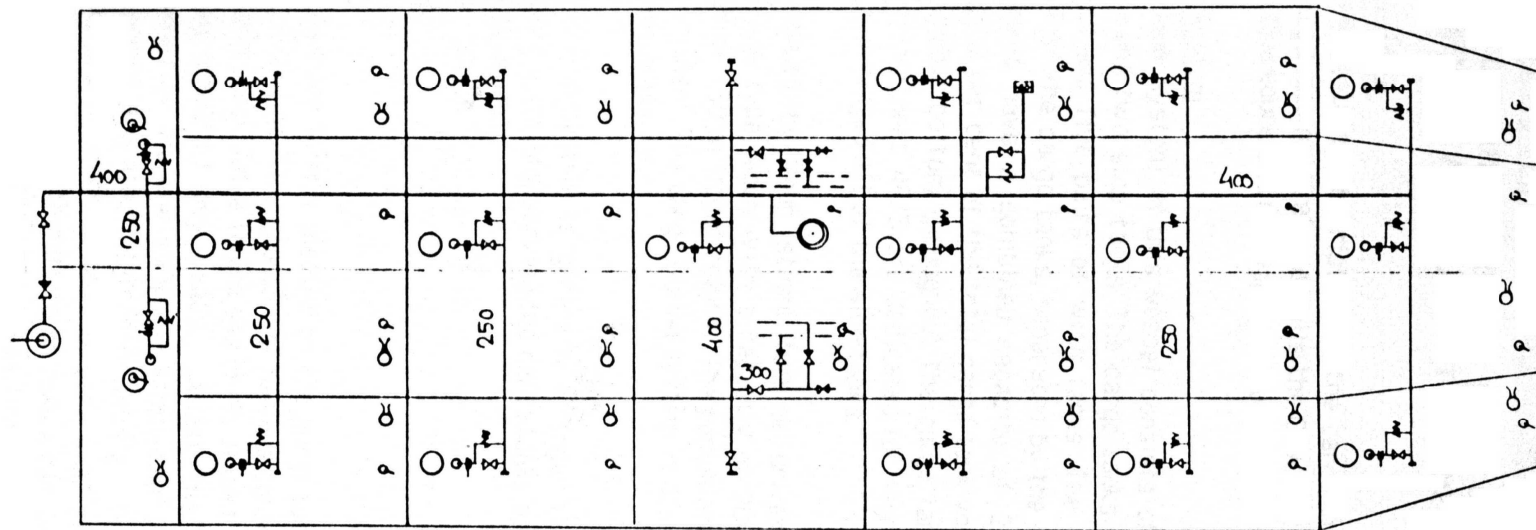
Analiza sastava IG

IGS

IGS - paluba

IGS tank branch with spectacle flange, stop valve and breather valve

Tank hatch

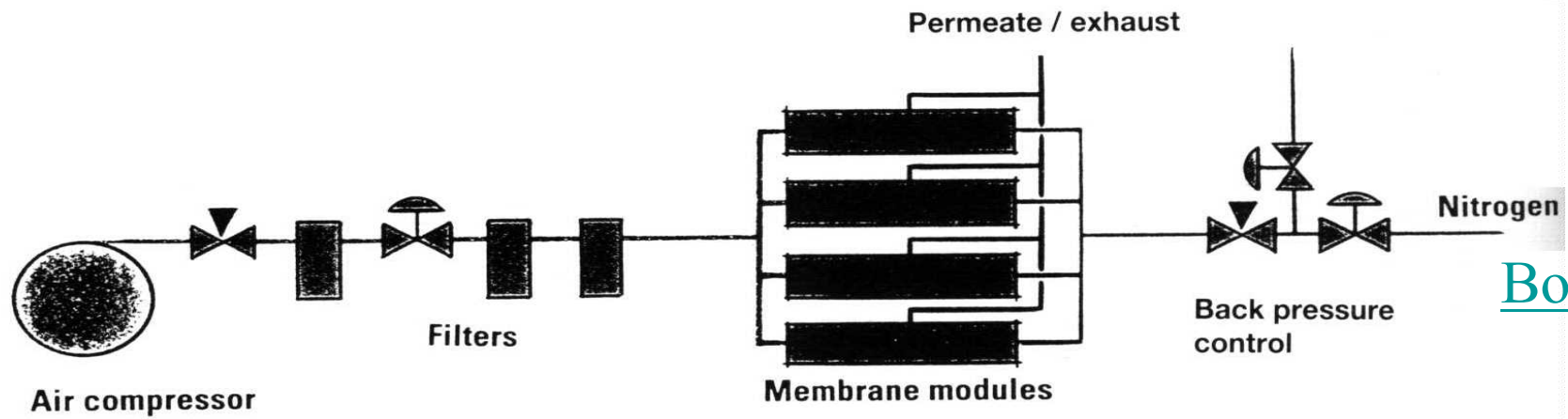
Tank vent mast - (High velocity P/V valve and gas freeing cover)

Gas sampling point

Dušik

- obično se primjenjuje na tankerima za kemikalije te ukapljene plinove
- tlačenje zraka

N₂

Boce